

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ

ул. „Теменуга“ № 56, тел: 058/660006; 058/660010; 058/591367; 058/680175

e-mail: info-800016@edu.mon.bg; info@karavelov.com

ЗАПОВЕД № РД-03-444/13.09.2024 година

На основание чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 31, ал. 1, т. 2 и т. 6 от Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, решение на Педагогическия съвет (*Протокол № 9 от 13.09.2024 година*)

УТВЪРЖДАВАМ:

Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ.

Предвидените теми в Програмата да бъдат изпълнявани от определените отговорни лица.

Програмата да бъде публикувана на интернет страницата на училището в срок до 20.09.2024 г. от Гергана Георгиева – ЗДУД.

Хартиен носител на програмата да се съхранява в класър „Училищни документи“ в канцеларията от Мирослава Костадинова – касиер-ЗАС.

Настоящата заповед да се доведе до знанието на работещите в училището срещу подпись за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Галина Няголова и Гергана Георгиева-ЗДУД.

**СВЕТЛА ИВАНОВА
ДИРЕКТОР**

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ

ул. „Теменуга“ № 56, тел: 058/660006; 058/660010; 058/591367; 058/680175

e-mail: info-800016@edu.mon.bg; info@karavelov.com

Сърдечно изпращам
СВЕТЛА ИВАНОВА
Директор

**ПРОГРАМА
ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ
„Учене през целия живот“
I – XII клас**

учебна 2024/2025 година

*Настоящата Програма е разгледана, обсъдена и приемта на заседание на ПС с Протокол
№ 9/13.09.2024 година*

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Програмата обхваща тематика, предназначена за допълване на програмите по общообразователна и профилирана подготовка, по проблеми свързани с гражданското образование на учениците от отделните образователни степени. Предвидените теми са предназначени за разглеждане, при осигуряване на вътрешно заместване на отсъстващи учители по мярка „Без свободен час“.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чрез обучението по гражданско образование се цели младите хора да се формират като личности, които:

- ❖ са способни да поемат и да носят отговорност както за себе си, така и за другите;
  - ❖ познават и отстояват своите права и свободи, но спазват и задълженията си като граждани;
  - ❖ съзнават духовната си принадлежност към българския народ и необходимостта от единство с останалите европейските народи;
  - ❖ са активни и автономни
- Задачи:**
- ❖ Придобиване на знания за семейството, училището, работната среда, малката общност и изграждане на нагласи и умения за разбирателство и съжаление в тях;
  - ❖ Усвояване на общочовешки ценности;
  - ❖ Запознаване с устройството и дейността на институциите в Р България и Европейски съюз;
  - ❖ Формиране на умения и нагласи за активно участие в обществения живот.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ

ул. „Теменуга“ № 56, тел: 058/660006; 058/660010; 058/591367; 058/680175

e-mail: info-800016@edu.mon.bg; info@karavelov.com

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ за НАЧАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНАТА СТЕПЕН

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
Аз и моят свят	1. Моето семейство-моите права и отговорности в него 2. Традициите в моето семейство 3. Моето училище, нашият клас 4. Забележителности в моят роден край 5. Увереност и умение за общуване 6. На кого искам да приличам 7. За да имам приятели... 8. Компютърът-приятел или враг 9. От училище до вкъщи-безопасно придвижване 10. Как моите права могат да бъдат нарушени и защитени?
Аз съм гражданин на моята държава	1. Символите на моята родина (химн, герб, знаме) 2. Природните богатства на България 3. Славното минало на моя народ 4. България празнува – официални празници 5. България празнува – народни празници и обичаи 6. Исторически забележителности в моята родина, които познавам 7. Национални герои 8. Народни будители 9. Национални културни достижения
Аз и светът	1. България на картата на Европа 2. Съюзът на европейските държави – как обединението създава мир и разбирателството 3. Символи на ЕС 4. Култури на други народи в Европа и света
Аз и светът на възрастните	1. Какъв искам стана, когато порасна 2. Професиите на моите родители 3. Семеен бюджет. Как се печелят и харчат парите 4. Професии и длъжности 5. Всеки може да бъде дарител 6. Видове собственост

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ

ул. „Теменуга“ № 56, тел: 058/660006; 058/660010; 058/591367; 058/680175

e-mail: info-800016@edu.mon.bg; info@karavelov.com

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ за ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНАТА СТЕПЕН

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
Интеркултурно образование	1. България и европейските народи 2. България в обединена Европа 3. Култури на други народи в Европа и света 4. Български постижения в световната култура
Аз съм бъдещ достоен гражданин на моята родина	1. Символи на Република България 2. Споделяне и съпредставяне на природни красоти и богатото историческо наследство. 3. Манастирите в България – огнища за запазване на българщината 4. Искам да се запозная със 100-те национални туристически обекти. 5. Уникалността на занаятите в България. 6. Права и отговорности на българския гражданини – какво зная и какво не зная 7. Празници, обреди и ритуали 8. Институции в Р България- Президент, Парламент, Областен управител, Кмет и т.н.
Икономиката и нейните механизми	1. Национално стопанство 2. Усвояване и управление на видовете ресурси 3. Съвременна потребителска мания. 4. Семеен и личен бюджет 5. Отношението към парите и материалните ценности 6. Четем ли етикетите на стоките, които купуваме?
Права и отговорности на човека	1. Конституцията на Република България 2. Индивидуални и колективни права 3. Моите права са и мои задължения 4. Нещата, за които си струва да се борим 5. Сигурността и толерантността в обществото 6. Конвенция за правата на детето 7. Права и отговорности на човека 8. Моите права и задължения в училище 9. Благотворителност

Гражданинът и светът	<ol style="list-style-type: none"> 1. Власти и организация на управлението в РБ 2. Институции в Р България- Президент, Парламент, Областен управител, Кмет и т.н. 3. Политически и неправителствени организации 4. Политически права 5. Медиите в живота на обществото. Фалшивите новини. 6. Виртуално общуване – новите опасности за детето 7. Основни дигитални компетенции, необходими в съвременния свят. 8. Сърфиране в интернет и киберграмотност
Глобалните проблеми на съвременността	<ol style="list-style-type: none"> 1. Природни бедствия и катаклизми в живота на човека 2. Виртуалното общуване – новите опасности за детето 3. Проблеми на опазване на природната среда 4. Енергоспестяващи източници 5. Епидемии и предпазни мерки 6. Лична хигиена, облекло, външен вид 7. Демографски взрив и проблеми 8. Измамните блаженства- алкохол, цигари, droga 9. Биологично разнообразие - бракониерство 10. Тютюнопушене или здраве. Да се запознаем с тези явления 11. Алкохолът – рисък и последици 12. Екологични проблеми – природни бедствия 13. Здравословно хранене и вредата от диетите-анорексия и булимия. 14. Насилието – къде са причините? 15. Повече време за спорт и туризъм и по-малко пред телевизора и компютъра 16. Наркотиците и децата /младите хора/ 17. Има ли отговорност в приятелството 18. Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране 19. Първа помощ в екстремни ситуации

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ

ул. „Теменуга“ № 56, тел: 058/660006; 058/660010; 058/591367; 058/680175

e-mail: info-800016@edu.mon.bg; info@karavelov.com

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ за ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА СРЕДНата СТЕПЕН

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
Гражданите, политика, демокрация	1. Застъпничество за кауза 2. Ролята на България в ЕС 3. Политически модели на управление 4. Институциите в Р България 5. ЕС. България в ЕС. 6. Демократични инструменти в помощ на гражданите
Гражданите, властта и държавата	1. Политически системи -Държавна власт -Държавно управление -Държавен апарат -Дипломация 2. Форми на държавно управление и устройство 3.Правата на европейският гражданин 4.Държавни символи. 5.Трудово законодателство на Р. България 6.Гражданинът и властта 7. Корупцията – с какво е опасна за обществото 8.Трафик на хора – новото робство 9. Активна гражданска позиция 10. Пазарът на труда и моите права
Национална идентичност и различия в обществото	1.Нация и национална държава. Национална идентичност и групови идентичности 2. Толерантност, а не ксенофобия 3. Защо емигрират младите хора? 4. Граждански форми на отстояване на човешките права 5. Интеграцията и защитата от дискриминация 6. Религии и цивилизации – глобализация или разделяне 7. Домашно насилие. Начини да се защитим

Граждани права и отговорности	1. Аз и моите права – Конституцията на България 2.Правата на човека и държавните институции: защита на правата на човек срещу ограничаването и нарушаването им от институциите 3.Граждански форми на отстояване на човешките права 4. Умения за писане на заявления и попълване на документи 5.Лични права, семейство, лични данни и защитата им
Гражданите и икономиката	1.Икономическа интеграция и политики на ЕС. 2.Създаване на интеграционни политики. 3.Общи политики на ЕС. 4.Социална политика на ЕС. 5. Какво е икономическа криза?
България и светът	1. Отношението към парите и материалните ценности 2.Глобализацията-тревоги и надежди. 3. Измамните блаженства – алкохол, цигари, дрога. 4. Ценностите, които осмислят човешкия живот. 5. Какви качества трябва да притежава достойният човек? 6. Ще уча или ще работя в чужбина. Изборът 7. Видове замърсявания на околната среда-последици 8. Енергия и климат 9. Хранене. „За” и „против” диетите 10. Общуване с връстниците и възрастните хора 11. Умения за работа в екип, поемане на отговорност 12. Видове замърсявания на околната среда – последици

III. УКАЗАНИЕ ПО ПРИЛАГАНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебното съдържание по ГО доразвива и разширява знанията придобити в часовете от ЗУЧ, ЗП, ИУЧ, ФУЧ, ЧК и в други форми на извънкласна и извънучилищна дейност.

Програмата предоставя широки възможности за използването на иновативни методи и подходи, които поставят ученика в активна позиция и позволява формиране на умения за търсене и подбор на информация, изразяване на мнение и отстояване на позиция.

Тя е средство за овладяване на агресията и ограничаване на случаите на насилие между подрастващите, чрез насочване на енергията им в градивна познавателна посока.